

POSUDEK DIPLOMOVÉ PRÁCE

<i>Autorka práce:</i>	Bc. Pavlína Píhová
<i>Název:</i>	<i>Komentovaný překlad knihy Patti Smith. Helene Hegemann über Patti Smith, Christoph Schlingensief, Anarchie und Tradition (Verlag Kiepenheuer & Witsch, Köln, 2021)</i>
<i>Akademický rok:</i>	2023/2024
<i>Vedoucí diplomové práce:</i>	Mgr. Věra Kloudová, Ph.D.
<i>Oponent:</i>	doc. PhDr. Bc. Tomáš Svoboda, Ph.D.

Diplomová práce Pavlíny Píhové představuje kvalitně provedený překlad, doprovázený teoretickými oddíly – překladatelskou analýzou a komentářem k překladu.

Práce je členěná na logické oddíly, které lze shrnout do tří sekcí, „před překladem“, vlastní překlad a „po překladu“. Do první pomyslné sekce patří kapitoly 1–5 (*Úvod; Zdůvodnění volby předlohy; Předloha a její autorka, zasazení do literárního kontextu; Rysy předlohy, překladatelská analýza výchozího textu; Překladatelská metoda*) a do třetí sekce pak kapitoly 7–9 (*Překladatelské problémy a jejich řešení; Závěr; Bibliografie*). K práci je přiložena příloha s kopií odpovídajících částí originálu.

Na diplomové práci oceňuji zejména velmi kvalitně provedený překlad. Jedná se o převod nesnadné předlohy, jež se vyznačuje slohově i stylově poměrně náročným jazykem. Text obsahuje nemalý počet reálií, s jejichž převodem se diplomantka vypořádala velmi dobře, jistě po náležitých rešerších.

Překladová řešení jsou nápaditá, jazyk překladu je svěží, z hlediska funkce (kterou autorka správně odvozuje z hypotetického zadání) překlad splňuje očekávání čtenáře, včetně čtenáře v roli oponenta diplomové práce. Promyšleně a zdůvodněně se pracuje s gramatickým časem praesens historicum, vyvážené je nakládání s reáliemi. Formulace jsou většinou neinterferenční (správně použitá formulace „slouží mši“ namísto čte mši, „ráno sebral na ulici“ a mnoho dalších). Vyloženě zdařilé je řešení jazykové hříčky „Je tu spousta hor a jeser ...“ (str. 32).

Kromě zdařilých řešení a pasáží se v textu vyskytlo i několik míst, která by si zasloužila dalšího dopracování. Zde je výběr několika takových jevů:

Význam

- Str. 21: „rozhodně násilně zaměřená“; spíše: většinou/povětšinou (orig. = durchaus).

- Str. 22: „je mi méně líto těch nahých a polonahých žen než mužů, kteří byli těmito ženskými tyranizováni“; spíše: prostřednictvím/pomocí (orig. = mit, nikoli von).
- Str. 24: „A Patti Smith na jevišti byla důkazem, že ženy mohou mužskou doménu nejen obklopovat“; spíše: mohou určitou oblast dominovanou muži (orig. = „eine Männerdomäne“).
- Str. 27: „do mystických rozepří s Novým zákonem“; spíše: zabývá se Novým zákonem ve stále mystičtějších rovinách / stále mystičtěji se konfrontuje s Novým zákonem / se stále mystičtějšími důrazy čte Nový zákon (orig. = Auseinandersetzungen).
- Str. 27: „na mistrovství západního Německa“; spíše: na jednom mistrovství na západě Německa.
- Str. 38: „Potom si naházím do batohu pět párů kalhot a modré oční stíny.“ (orig. = Unterhosen).
- Str. 49: „sloupy památníku holocaustu v Berlíně“; spíše: kvádry/stély.

Formulace

- Str. 21: „explozí, která roztrhala hlavu jednoho teenagera na kusy“; spíše: jednomu teenagerovi.
- Str. 22: „v téže době“, str. 24: „Ve stejné době“; spíše: zároveň (zeitgleich).
- Str. 23: „s trvalými následky, tak trvalými, že ...“; spíše: dlouhodobými (charakteristika „trvalý“ nemůže být dále určována; buď něco trvalého je, nebo není).
- Str. 26: „Vidím ji v buse Volkswagen“; spíše: v minibusu / obytné dodávce.
- Str. 27: „to byl Boží způsob, jak mi říct“; spíše: mi tak Bůh chtěl říct (interference z EN).
- Str. 30: „můj otec je mrtvej“; spíše: umřel mi táta / táta umřel / táta je po smrti.
- Str. 32: „Věděla jsem, že v řadovém domku jedné z mých kamarádek bych nevydržela ani tři dny – jakmile jsem uviděla jednu z jejich maminek postávat ...“; spíše: jednu maminku / jednu takovou maminku.
- Str. 34: „v roztaveném moři pekla“; spíše: v hořícím jezeře (jedná se o aluzi na knihu Zjevení v Novém zákoně, formulace ‚hořící jezero‘ se používá v českém Ekumenickém překladu Bible).

Gramatika

- Str. 21: „Tahle vzpomínka ... [s]ouvisí s ... explozí, která roztrhala hlavu jednoho teenagera na kusy, protože v něm spolu válčily dva světy“; správně: v ní (hlavě).
- Str. 22: psaní velkého/malého písmene po dvojtečce – „době, ve které“: Pokud v češtině po dvojtečce následuje rozvitý celek (zde se jedná o souvětí), píše se velké písmeno.

Překlepy

- Str. 31: „Když se zeptám otce, jakou hudbu poslouchala“.
- Str. 32: „já jsem seděla ..., ve tři ráno jsem se díval ...“.
- Str. 31: „A tou by Eminem“.

Teoretické části jsou zpracované veskrze vhodně. Určité výtky mám ke kapitole 7, kde postrádám zmínku o tom, o jaký model se opírá přehled překladatelských problémů. V konkrétních případech se odkazuje např. na Levého či Newmarka, ale bylo by vhodné uvést, z jakého základu vychází celková struktura oddílu. V pasáži o kompenzacích se uvádí

jen jeden příklad. Překlad abstraktu do angličtiny neobsahuje zmínku o modelu překl. analýzy. Vzhledem k tomu, že práce je předkládána jako diplomní, je překladatelská analýza (str. 13–19) příliš krátká.

Z hlediska formálního má práce velmi dobrou úpravu, precizně je vyvedená typograficky.

K diskusi navrhuji následující otázky:

- 1) Diplomantka překládá termín *scarlett fever* jako šarlatová horečka. Nejedná se o jiný (zde anglický) výraz pro spálu? V překladu se tak vedle sebe vyskytují termíny spála a šarlatová horečka a čtenář by mohl nabýt dojmu, že se jedná o odlišné nemoci.
- 2) Překlad „brennender Springbrunnen“: nejedná se spíše o fontánu jisker (str. 35)?
- 3) O jaký model se opírá přehled překladatelských problémů v kapitole 7?

**Práci doporučuji k obhajobě a navrhuji hodnocení *velmi dobře až výborně*.
O celkovém výsledku rozhodne obhajoba.**

V Praze dne 12. června 2024

Tomáš Svoboda